

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

*Posvet "Deset let Zakona o ohranjanju narave -
dosedanji dosežki in načrti za prihodnost"*

12. 11. 2009

Gregor Danev, Tadeja Šubic in sodelavci

Naravna vrednota

leta 1993 - **Zakon o varstvu okolja**

(Naravne vrednote so posebej vredni deli narave)

4. čl. **ZON-a**

Definicija NV

Pojavi/vrednejši deli narave

SISTEM VARSTVA NARAVNIH VREDNOT

Pogoji za ohranitev lastnosti/naravnih procesov oz. ponovno vzpostavitvev

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

**DOLOČITEV STATUSA
IN VARSTVO**
Predpis ministrstva

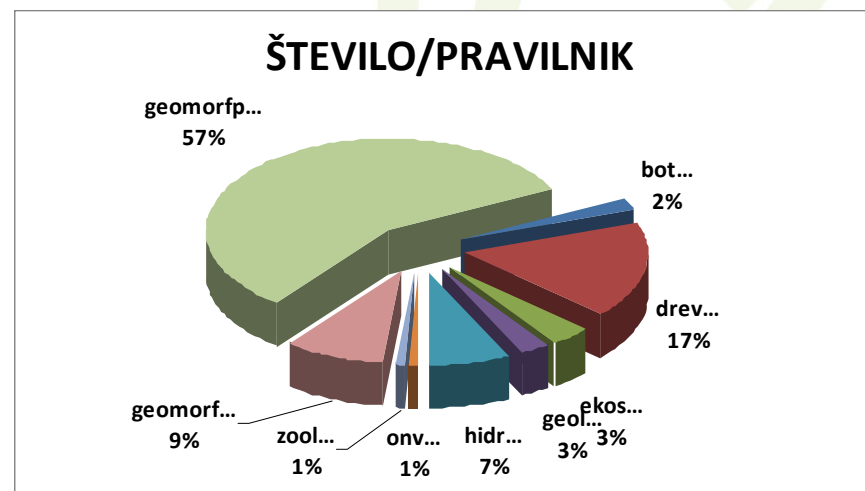
Pravilnik o določitvi in
varstvu naravnih vrednot (2009)

Strokovna merila vrednotenja

Vrednotenje narave $\xrightarrow{\text{ZRSVN}}$ Primerjava lastnosti

REGISTER NV
ARSO

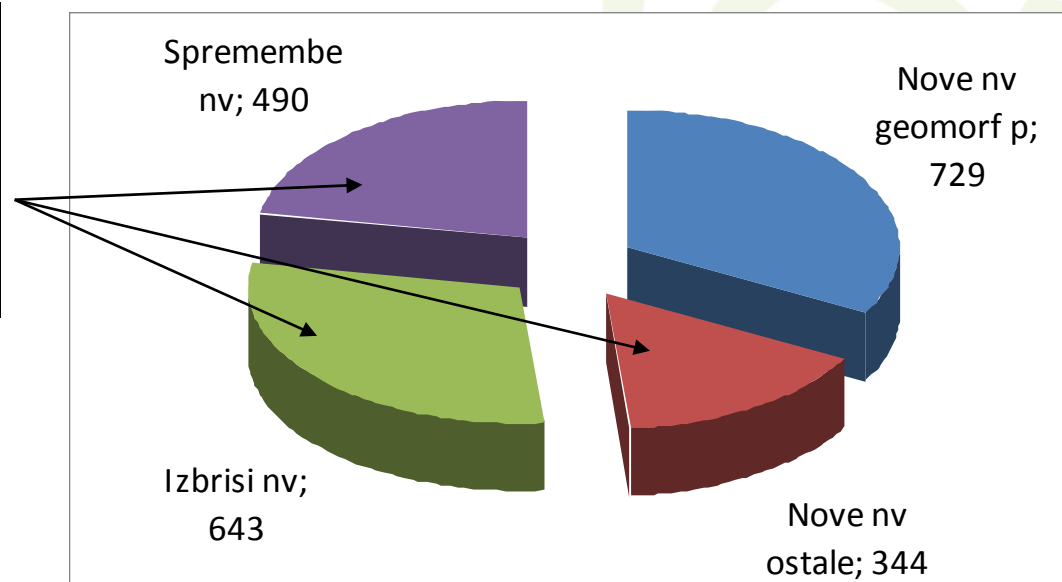

VREDNOTENJE NARAVE ZRSVN v obdobju 2006 - 2009

Spremljanje stanja NV in narave:

	2006	2007	2008	1/2 2009	Trend 2006- 2009
št. pregl ed.	951	896	732	87	2666
% preg.	14,5	13,2	11,1	1,3	40,1

Strokovni predlog
spremembe Pravilnika

Varstvo NV in vrste ukrepov varstva

- 40. čl. ZON - Z naravnimi vrednotami nihče ne sme ravnati tako, da s tem ogrozi njihov obstoj

Ukrepi varstva NV

Varstvo NV oz. ohranitev naravnih procesov

neposredni

1. pogodbeno varstvo (pogodba o varstvu ali skrbništvu),
2. začasno zavarovanje,
3. zavarovanje in
4. obnovitev;

posredni

1. vključevanje v načrte rabe naravnih dobrin in urejanja prostora,
2. soglasje, dovoljenje za posege,
3. označitev,
4. naravovarstvene akcije...

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Neposredni ukrepi varstva NV - postopek

**OGROŽENOST
NV ali "vrednejšega"
dela narave**

ZRSVN

Strokovni predlog PRIMERNEGA ukrepa varstva

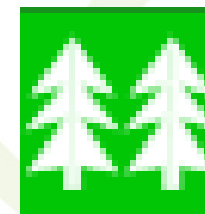

AKTIVNO VARSTVO

Določitev načina ravnanja, razvojnih usmeritev...

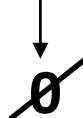
PASIVNO VARSTVO

SPREJEM UKREPA

(MOP, ARSO, Občina, ZRSVN)

Učinkovitost ukrepov

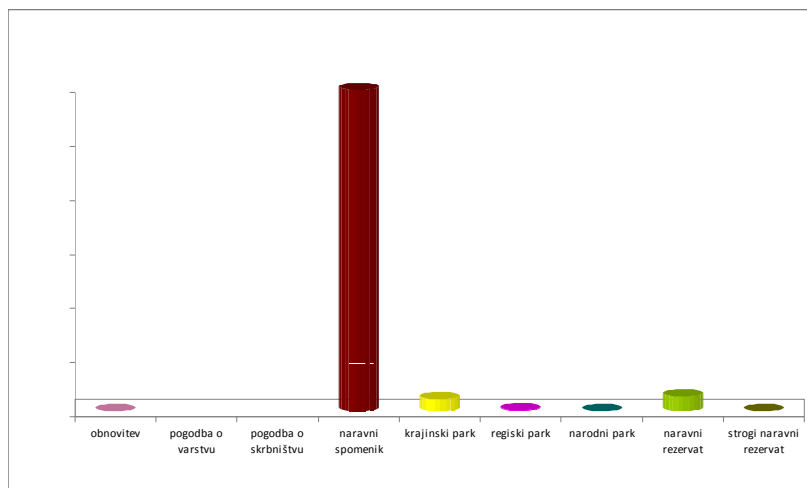

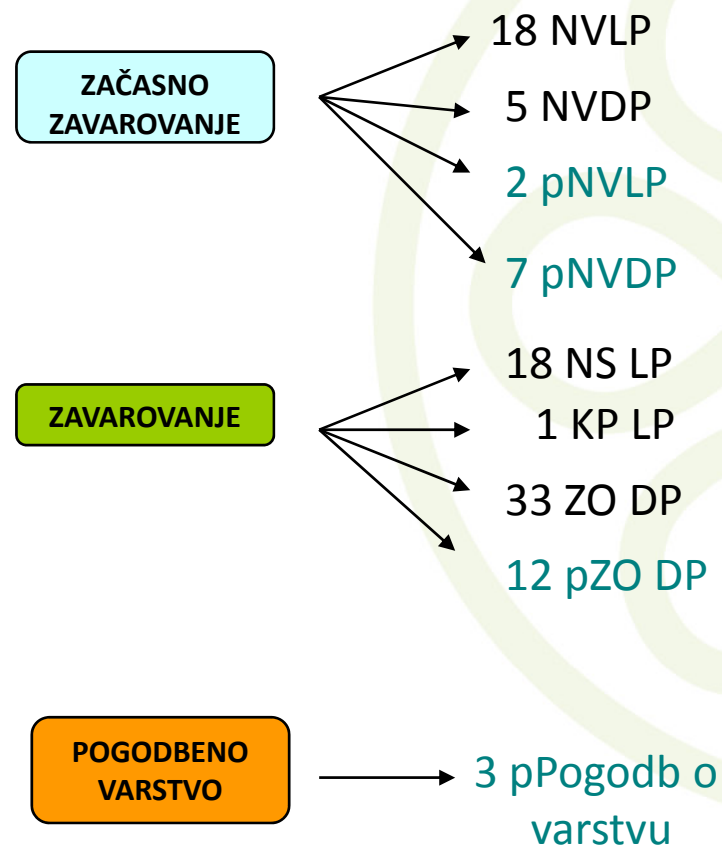
Neposredni ukrepi varstva NV – analiza stanja

pred ZON

ZAVAROVANJA	
lokalna	1601 objekt
	98,7 %
državna	21 objektov
	1,3 %

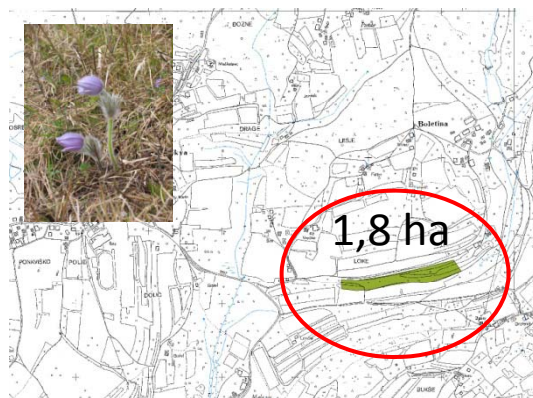
po ZON – realizacija in predlogi

Primer: Pogodba o varstvu Boletina

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Analiza stanja
STOPNJA OGROŽENOSTI

Visoka: varstvo rastišča
+ sprememba km. prakse

Ukrepi – projektne akcije

odstr. zarasti

košnja

odkup zemljišča

vzpostavitev
infrast.

vzpostavitev
nadzora obisk.

spr. stanja
in poroč.

Strokovni predlog ukrepov varstva

LIFE po LIFE-u

HAB
(Občina Šentjur, najemnik,
ZRSVN)

Pogodba o varstvu
(MOP, ARSO, Občina Šentjur, ZRSVN) 2010

2004

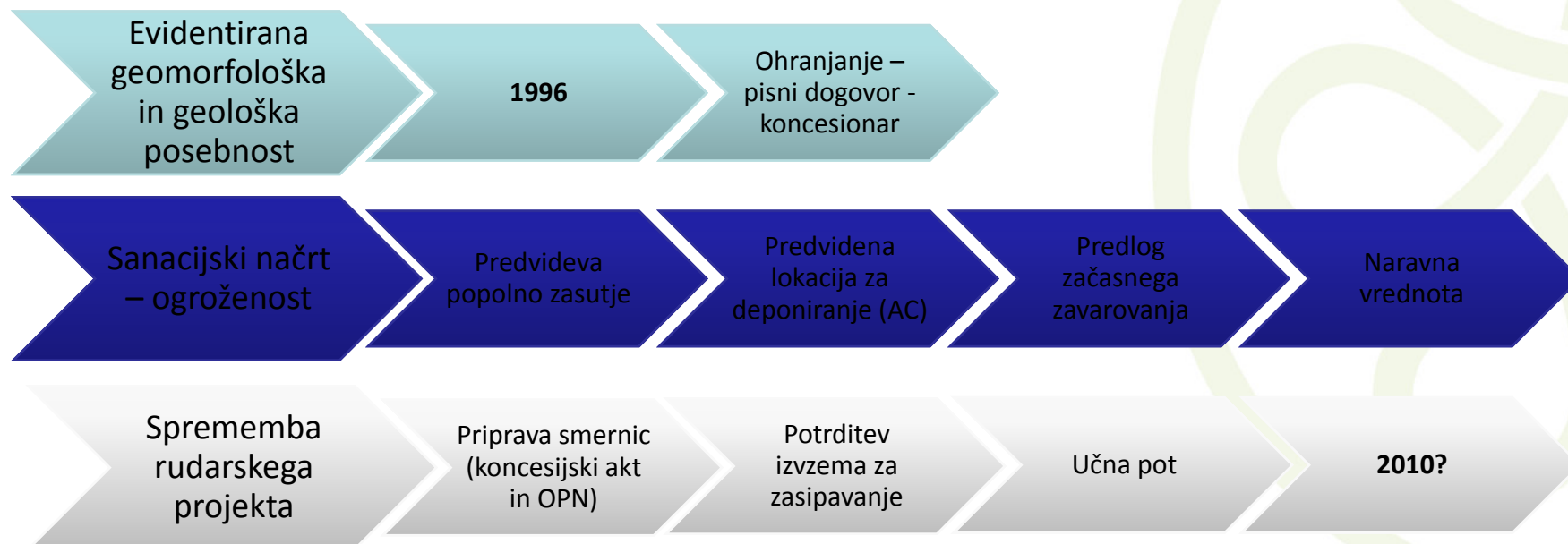
ČASOVNICA

2010

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

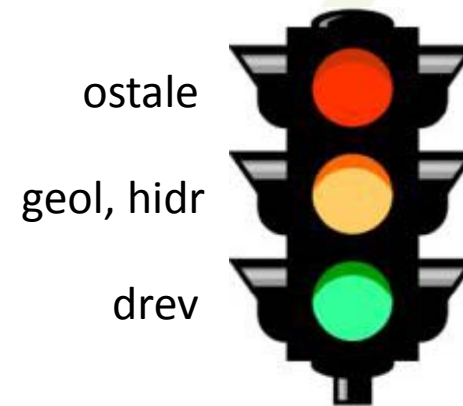
Primer: NVDP - fosilna savska struga

Sklepi

- Prenos teorije sistema varstva NV v prakso je po 10 letih še vedno v začetni fazi;
- Ohranitev ogrožene NV brez formalnega ukrepa varstva je velikokrat splet srečnih okoliščin oz. volje/energije pobudnika;
- Izkušnje iz prakse niso zadostno uporabljene v smislu izboljšave sistema varstva NV;
- Enotnost meril vrednotenja NV

- ZRSVN pri lokalnih oblasteh v veliki večini nima primernih sogovornikov za urejanje problematike varstva NV;

Izhodišča za prihodnost

- Skupno srednjeročno načrtovanje dela – MOP, ARSO, ZRSVN, PARKI;
- Sprejem manjkajočih podzakonskih aktov in sprememba/dopolnitev obstoječih;
- Izdelava in sprejem OP varstva NV: ZON → NPVN → OP
Pokazatelji uspešnosti:
 - Zavarovanje (3% - 2008, 5% - 2014),
 - Pogodbeno varstvo (20 – 2008, 100 – 2014),
 - Obnovitev NV (20/leto),
 - Fizična zaščita NV (10/leto),
 - Ex-situ varstvo;
- Nadaljevanje razvoja enotnih meril, kriterijev vrednotenja (ZRSVN);
- Razvoj spremljanja učinkov ukrepov varstva NV, razvoj kriterijev ogroženosti;
- Vključevanje ukrepov varstva NV v obstoječe razvojne programe, projekte:
 - Ohranjena narava kot ekonomska razvojna možnost in priložnost;